

Megújulások és improvizációk Báder Olivér módra

Igazi zenei premiernek lehettek fül- és szemtanúi mindazok, akik részt vettek a nagyváradi Posticum ifjúsági és kulturális központ *Jazzterrace* koncertsorozatának első rendezvényén június elején: a Báder Olivér Jazzland Trió játszott sztenderdeket sajátos módon, újragondolt, izgalmas, érdekes stílusban. A trió tagjai: Báder Olivér – gitár; Soós Márton – nagybőgő; Cseh Balázs – dob.

Báder Olivér nagy visszatérése ez a jazz képzeletbeli pódiumára vagy ringjébe. A két budapesti zenész nagy nyitottsággal, lelkesültséggel kapcsolódott be Olivér projektjébe.

Báder Olivér Nagyvárad egyik legtehetségesebb jazzgitárosa. 1975. február 20-án született. A legnagyobb jazz-zenészekről tanult – autodidakta módon. Kezdetben rádión hallgatta dalaikat, amikor pedig lehetősége nyílt rá, megvásárolta lemezeiket. Három évig tanult klasszikus gitárt, egy esztendőt pedig Bécsben töltött tanulmányi úton. Legszívesebben utcazenész szeretett volna lenni, az erre vonatkozó törvényi előírások és jogszabályok azonban ellehetetlenítették ezt...

Kevesen tudják, hogy ő volt a Posticumban működő Jazzland megálmodója. A kezdeti együttműködés első gyümölcse a szerény körülmények

között megszületett *Jazz Fusion* (2001) című CD volt, amelyet nagyváradi zenész barátaival hozott létre.

Legismertebb albuma a Balázs Elemér Group közreműködésével kiadott *Make Life Better*, amely a Posticum tizedik születésnapjára készült. A lemez anyagát másfél nap alatt vették föl egy budapesti stúdióban. Báder Olivér gitárjátéka csakugyan szebbé teszi az életet, amikor a muzsikáját hallgatjuk. Méltán írta róla ekként László Attila Liszt Ferenc-díjas dzsesszgitáros, zeneszerző: „Nagyszerű, felszabadult zenélést hallhatunk Báder Olivér lemezén. Életteli, egészséges gitározása jól érvényesül zenésztársai érzékeny kísérete mellett. Tehetség és a játék élvezete... Öröm hallgatni!”

A lemez megjelenése után sajnos hosszú hallgatás, betegség következett. Rencsik Imre, a Posticum megálmodója, vezetője, Olivér egyik támogatója elmondta: „Dr. Barcsay András orvos, pszichiáter alapította meg egy Baranya megyei, elnépteledni látszó falucskában, Máriakéménden a Bukdácsló Angyalok Városának közösségét. Barcsay doktor mottója: az orvos mindent tud, csak gyógyítani nem, csak a szeretet gyógyít. Természetesen az orvostudomány is fontos, de a szeretet elengedhetetlen. Olivér öt éve érkezett Máriakéméndre, amikor Barcsay András a Posticummal közösen megvásárolt egy régi sváb parasztházat, s ott német támogatással nyolc apartman készült el. A támogatók nevét viseli a Posticum rehabilitációs központja: Schenzinger-Haus, ahol a lelki támogatás mellett szakmai segítség is van, ez jelenleg Olivér magyarországi otthona. Hála a szakmai támogatásnak, a szeretetnek, Olivér 2023 tavaszán úgymond újjászületve megalapította budapesti zenészekkel, Soós Mártonnal és Cseh Balázzsal – emlékezve a Posticum jazzéletének múltjára – a Báder Olivér Jazzland Triót. A Jazzland múltján azt értem: az ő nevéhez fűződik a Jazzland megalapítása. Ő inspirálta a Posticumban a jazzkoncertek születtetését. Ismertük Olivért mint nagyszerű gitárost, több helyi zenekarban játszott Váradon, de amit ezzel az új formációval kitalált, az különleges premier. Hisszük, a szakma is elismeri, és sokat fogunk még hallani róla.”

Saját dalokon túl a jazz-sztenderdek is újjászületnek. Báder Olivér gitárszólói egymásra épülő dallamos szaguldások, egyéni hangzást nyernek a kompozíciók.

A három zenész nagyon jó energiákat mozgatott meg. Magával ragadóan, önfelelt örömmel és kreatívan játszottak. Egyébiránt mindkét budapesti muzsikus koncertezett már több alkalommal is Váradon. Hogy mit jelent ez a hármas együttzenélés, ez az új zenei anyag a trió dobosának? Erről Cseh Balázs így mesélt lapunknak: „Az Olivérral és Marcival való játék már első találkozásunkkor úgymond nagyon kényelmes volt, hogy úgy mondjam, otthonos, de mégis tele meglepetéssel. Olivér annyit szólt csupán: »Hát akkor kezdjük!« Azt éreztem, hogy kényelmesen elhelyezkedem a közösen megalkotott zene szövetében, hátradőlök és figyelek. Mert érdemes figyelni, hogy a gitárjátékában megjelenő apró finomságok irányíthatóak a zene folyamatát. Úgy gondolom, hogy hárman az apró kis lépéseinkkel már az első koncerten nagy utat jártunk be. Alig várom, hogy újra találkozzunk a Posticumban, ami szintén nagyon otthonos és még inkább tele van meglepetéssel!”

Báder Olivért is megkérdeztük a zenei ötletéről, a művek kiválogatásáról, ő ekként fogalmazott: „Színesebbé akartam tenni és emberileg is közelebb hozni a jazz-sztenderdeket, hogy ne mindig ugyanaz a szvingelés, az az egyformaság menjen másfél órán át hol gyorsabban, hol lassabban. Régebb óta gondolkodom ezen. Beszélgettem már erről zenészekkel, akik közelebb állnak hozzám, s akik nyitottak az újra. Persze amikor új területre lépsz, kell a magabiztosság amellet, hogy természetes módon van egyfajta lámpaláz az emberben, fellépés előtti-közbeni drukk. Az ember figyel, próbálkozik, játszik. Azokból a zeneművekből válogattam a

Báder Olivér, Soós Márton, Cseh Balázs a júniusi koncerten

repertoár összeállításakor, amiket annak idején sokat nyüstöltem az utcán vagy koncerteken, amikben biztosabb voltam. Olyanokat választottam ki, amelyek dallamosak, szépek, ismertek és kevésbé ismertek. Amúgy azt szeretem igazán, amikor improvizálhatok, szabadon játszhatok. Pat Metheny játékát például nagyon szeretem. Az ő zenéje első hallásra kevésbé emészthető, fel kell nőni hozzá és megokosodni. Visszatérve a sztenderdekhez: a futamok, amiket játszom, belőlem

jönnek. A jövővel kapcsolatban annyit mondhatok: szeretnék minél többet játszani és jobban jelen lenni ebben a zenei körforgásban. Ha mi, zenészek is, meg a koncert résztvevői is jól érzik magukat, akkor már nem volt hiába. Júliusban érkezik a Posticumba egy tehetséges, szorgalmas fiatal bukaresti gitáros, Cristi Copaciu, vele is zenélek majd. A lényeg, hogy az ember rázza föl magát, és merjen kiállni a ringbe.”

Tóth Hajnal